

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: دمیتري نفیودوف (DMITRY NEFYODOV)

برگردان: ا. م. شیری

۱۴ اپریل ۲۰۲۵

اسرائیل هسته‌ای و مذاکره آمریکا با ایران

تیر را در چشم خود نمی‌بینند، اما ما را در چشم دیگران می‌بینند

[با وجود بی‌توجهی کامل به تسلیحات هسته‌ای اسرائیل، مذاکره بر سر برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ایران نه تنها بی‌معنی، حتی مسخره است] - شیری

نتیجه مثبت مذاکرات شنبه آینده در عمان مشخص نیست

عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، مشارکت خود در مذاکره های غیرمستقیم با استیون ویتکاف، فرستاده ویژه ترامپ، رئیس جمهور آمریکا را که قرار است ۱۲ اپریل (۲۳ فروردین) در عمان برگزار شود، تأیید کرد. به گزارش منابع ایرانی، اگر این دور مذاکرات با موفقیت به پایان برسد، تهران با مذاکرات مستقیم موافقت خواهد کرد. مذاکرات غیرمستقیم مشابه، در زمان بایدن با کمک اروپائی‌ها انجام شد.

ترامپ در جریان دیدار با بنیامین نتانیاهاو گفت که «مذاکره بر هر سناریوی دیگری ارجحیت دارد. ما در این واقعیت متحد هستیم که ایران نباید سلاح هسته‌ای داشته باشد. اگر بتوانیم به توافق برسیم، خوب است». نوریوز که سخنگوی شورای امنیت ملی ایران محسوب می‌شود، اظهارات ترامپ مبنی بر مذاکره مستقیم را تلاش برای اعمال «فشار روانی» توصیف کرد. اما تجمع گسترده نیروی امریکائی در خاورمیانه بسیار خطرناکتر به نظر می‌رسد و تهدیدهای صریح ترامپ را مبنی بر این که در صورت عدم توافق بر سر برنامه هسته‌ای، ایران در معرض بمبارانی قرار خواهد گرفت که هرگز ندیده است»، به وضوح تأیید می‌کند (می‌دانیم که قرارداد سال ۲۰۱۵ با عنوان برجام را سه سال بعد

دونالد ترمپ، چهل و پنجمین رئیس جمهور امریکا، به سطل زباله انداخت). پنتاگون مجموعه چشمگیری از ظرفیت‌های جنگی، از جمله، دو گروه ناو هواپیمابر تهاجمی (ترومن و کارل وینسون)، دو دستگاه اضافی دفاع هوایی پاتریوت، دستگاه دفاع راکتی تاد و اسکادران‌های جنگنده اضافی، از جمله اف-۳۵ رادارگریز را به کار می‌گیرد. حداقل شش بمب افکن ستراتژیک بی-۲ نیروی هوایی و همچنین چندین هواپیمای باری سی-۱۷ و تانکرهای کابسی-۱۳۵ در جزیره دیگو گارسیا تحت کنترل انگلیس در جنوب مالدیو مستقر شده است. سید علی خامنه‌ای، رهبر ایران در پاسخ گفت: «آن‌ها ما را تهدید به حمله می‌کنند که بعید می‌دانیم، اما اگر دست به هر پستی بزنند، بی‌شک ضربه تلافی‌جویانه قوی دریافت خواهند کرد». امیر علی حاجی‌زاده، فرمانده نیروهای هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، که زرادخانه قابل توجهی از راکت‌های بالستیک و پهپادهای تهاجمی را کنترل می‌کند، با اشاره به آسیب‌پذیری ده‌ها هزار نیروی امریکائی در پایگاه‌های سراسر منطقه، هشدار داد که «آن‌ها در خانه شیشه‌ئی نشسته‌اند، کسی که در در خانه شیشه‌ئی نشسته، نباید سنگ پرتاب کند».

در نامه امیر سعید ایروانی، نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران در شورای امنیت سازمان ملل متحد آمده است: «جمهوری اسلامی ایران به صلح، ثبات و امنیت در روابط متعدد است و تمایلی به تشدید روابط ندارد. با این حال، ما نسبت به هرگونه ماجراجوئی نظامی هشدار می‌دهیم و این حق را برای خود محفوظ می‌داریم که به هرگونه تجاوز از سوی امریکا یا واسطه‌اش - رژیم اسرائیل - علیه حاکمیت یا منافع ملی ما، پاسخ سریع و شدید بدهیم». در عین حال، مقامات اسرائیلی استدلال می‌کنند که حملات هدفمند فرصت بیشتری را برای امریکا فراهم می‌آورد و تهران را از اهرم فشار در مذاکرات محروم می‌کند. برخی از مقامات پنتاگون همچنان نگرانند که چنین اقدامی عواقب ناخوشایندی داشته باشد و این موضوع به یک کارزار نظامی یکباره محدود نشود. بعضی از مقامات امریکائی نیز نگران این هستند که در صورت بروز مشکل، اسرائیلی‌ها مانند جنگ غزه، برنامه مناسبی نداشته باشند. جنرال مایکل «اریک» کوریل، فرمانده فرماندهی مرکزی امریکا «برای درک بهتر مقاصد و زمان‌بندی آن‌ها به اسرائیل سفر کرد». او افزود: «ببینیم اسرائیلی‌ها چه تصمیمی می‌گیرند».

بی‌بی‌سی‌شمگین قبل از ترک واشنگتن گفت: «ما موافقیم که ایران نباید سلاح هسته‌ئی داشته باشد. این را می‌توان از طریق توافق حل کرد، اما به شرطی که توافق بر اساس مدل لیبیا باشد. این یعنی تحت کنترل و مشارکت امریکا وارد شوند، تأسیسات هسته‌ئی را منفجر کنند، تجهیزات را به طور کامل برچینند. در این صورت، خوب خواهد بود. احتمال دوم این است که توافقی صورت نگیرد. آن وقت ایران صرفاً برای خرید زمان بازی خواهد کرد و در این حالت تنها گزینه نظامی باقی می‌ماند. همه این را می‌فهمند. ما در این باره به تفصیل صحبت کردیم».

شاید وجود تسلیحات هسته‌ئی اسرائیل که هم غرب و هم بوروکرات‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بیش از نیم قرن است که به آن توجه نمی‌کنند، بر اعتماد به نفس او می‌افزاید. تل ابیب خلاف ایران، با امتناع از همکاری با سازمان‌های بین‌المللی، معاهده بین‌المللی منع گسترش سلاح‌های هسته‌ئی سال ۱۹۶۸ را که در مارچ ۱۹۷۰ لازم‌الاجرا شد، هنوز امضا نکرده است.

شایان ذکر است که ایران در روز ۹ دسامبر ۱۹۷۴، یعنی در زمان رژیم شاه، مبتکر قطعنامه شماره ۳۲۶۳ مجمع عمومی سازمان ملل متحد دایر بر ایجاد منطقه عاری از سلاح‌های کشتار جمعی در خاورمیانه بود. اما اسرائیل هنوز این قطعنامه را امضاء نکرده است. تهران یکی از اولین کشورهایی بود که در سال ۱۹۶۸ پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ئی را امضاء کرد.

سوزی سنایدر، هماهنگ‌کننده برنامه منع اشاعه سلاح‌های هسته‌ای و ابتکار بین‌المللی برای امحای سلاح‌های هسته‌ای در اواخر جون ۲۰۲۴ گفت: «اسرائیل که تخمین زده می‌شود در سال ۲۰۲۳ مبلغ یک میلیارد و یکصد میلیون دلار برای تسلیحات هسته‌ای خود هزینه کرده است، هزینه‌های خود در این زمینه را اعلام نمی‌کند». به گفته این کارشناس، بر اساس گزارش مؤسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم، اسرائیل در سال ۲۰۲۳، تقریباً ۹۰ کلاهک هسته‌ای در اختیار داشت که هر کلاهک کافی است تا فاجعه بزرگ و خسارات ویرانگر به بار آورد. به گفته این کارشناس، «اسرائیل مبالغ هنگفتی را برای حفاظت از تسلیحات هسته‌ای صرف می‌کند، اما مبالغ صرف‌شده برای چنین سلاح‌هایی را در بودجه ملی لحاظ نمی‌کند. در این موضوع به طور کلی شفاف نیست. اگر اسرائیلی‌ها تأیید کنند که ارزیابی ما در باره هزینه‌های تسلیحات هسته‌ای آن‌ها صحیح است، بسیار خوشحال خواهیم شد. فکر می‌کنم این برای ما و بقیه جهان بسیار مفید خواهد بود».

بنا به تخمین‌های متعددی که به بیش از ۱۰ سال قبل مربوط می‌شود، اسرائیل ششمین کشور دارای کلاهک هسته‌ای در جهان است. و بر اساس گزارش مرکز مطالعات ستراتیژیک و بین‌المللی واشنگتن، در آن زمان دولت یهودی از ۷۵ تا ۴۰۰ قبضه سلاح هسته‌ای، از جمله بمب هیدروژنی یا گرم‌هسته‌ای با قدرت بیش از یک مگاتون، در اختیار داشت. موجودی زرادخانه هسته‌ای اسرائیل از اواسط دهه ۲۰۰۰، به ۲۰۰ واحد رسید و در اوایل دهه ۱۹۹۰، به فناوری‌های تولید بمب‌های نوترونی، سلاح‌های هسته‌ای تاکتیکی و «چمدان هسته‌ای» دست یافت (سیمور هرش، «گزینه سامسون»، نیویورک، رندوم هاوس، ۱۹۹۱).

در حال حاضر اسرائیلی‌ها ممکن است یک دستگاه هسته‌ای ستراتیژیک سه‌گانه مجهز به حمل سلاح هسته‌ای در سه محیط طبیعی داشته باشند:

در خشکی (راکت‌های بالستیک جریکو با برد ۵۰۰ تا ۷۰۰۰ کیلومتر)؛

در هوا (بمب‌افکن‌های «تندر» اف-۱۵۱ رام)؛

در بحر (تحت‌البحری‌های دلفین مجهز به راکت با برد تا ۱۵۰۰ کیلومتر).

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در سال‌های ۱۹۹۸ و ۲۰۰۴ از اسرائیل، آن هم بسیار گزینشی بازرسی کرد. متخصصان آژانس اجازه داشتند فقط از مجتمع تحقیقاتی هسته‌ای نهال سورک بازرسی کنند، اما به مجتمع هسته‌ای مرکزی دیمونا اجازه ورود به آن‌ها داده نشد. در سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۳، مذاکره‌کنندگان اسرائیلی در رایزنی‌های غیرعلنی درباره برگزاری کنفرانس منطقه‌ای عاری از سلاح‌های گشتار جمعی شرکت کردند. اما، سپس از این روند خارج شدند. در اواسط جون ۲۰۲۱ و اوایل اکتوبر ۲۰۲۳، قطر از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواست تا برنامه هسته‌ای اسرائیل را مورد راستی‌آزمایی و تحت پادمان‌های بین‌المللی قرار دهد و بدین نحو، امضای پیمان منع گسترش تسلیحات هسته‌ای را برای تل‌آبیب تسهیل کند. اما، هیچ چیز تغییر نکرد. اسرائیلی‌ها هیچ توجهی به این موضوع نکردند. زیرا، هیچ اهرم فشار بر روی آن‌ها وجود ندارد و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز قادر به تأثیرگذاری نیست.

بر اساس منطق امریکائی، آن‌ها «موضع اسرائیل را تحمل کردند. زیرا، هر گونه اعتراف به وجود زرادخانه هسته‌ای اسرائیل، منجر به درخواست اعراب و ایرانی‌ها برای خلاص شدن از شر آن خواهد شد. این در شرایطی است که امریکا و اسرائیل درگیر کارزاری هستند تا ایران، کوریای شمالی و دیگر بازیگران خطرناک را به امتناع از فعالیت‌های خود در این زمینه وادار کنند». بنابراین، «بسیاری از کشورهای در حال توسعه بر این باورند که پاسخگو

کردن ایران به دلیل نقض معاهده منع اشاعه تسلیحات هسته‌ای در شرایط خودسری اسرائیل، با هیچ منطقی سازگار نیست».

بر اساس گزارش المیدین بیروت، «آثار استفاده اسرائیل از سلاح‌های هسته‌ای در غزه معلوم شده است. تجزیه و تحلیل نمونه‌های خاک غزه در سال ۲۰۱۰، وجود اورانیوم ضعیف‌شده در آن را ثابت کرد». همچنین خاطرنشان شد که در سال ۲۰۲۱، «بیک گزارش علمی مندرج در مجله معتبر نیچر تأیید کرد که اسرائیل در حملات به لبنان در سال ۲۰۰۶ و نوار غزه در سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۱۴ از سلاح‌های هسته‌ای جدید که با انفجار پرتوهای با دمای بالا و نوترون‌ها منجر به مرگ می‌شود، استفاده کرده است». هر چند این نوع تسلیحات «امضای شناسایی از خود به جا می‌گذارند، اما محصولات شبه‌شکافت سزیم-۱۳۷ را باقی نمی‌گذارند». امریکا نیز در سال ۲۰۰۳ در فلوجه (عراق) و قبل از آن در کوزوو از این نوع تسلیحات استفاده کرده است».

بر اساس برآوردهای بسیاری از کارشناسان، تسلیحات هسته‌ای اسرائیل در حال حاضر مصر، سوریه، ترکیه، ایران، عراق، قفقاز، مناطق جنوبی روسیه، تا حدی شمال آفریقا و بالکان را «پوشش» می‌دهد.

فهرست کشورهای شریک تأمین‌کننده مواد خام برای تولید سلاح‌های هسته‌ای بسیار گسترده است: طبق آمار تجارت بین‌المللی (۲۰۲۳)، فهرستی از تأمین‌کنندگان محصولات گروه کالائی ۲۸۴۴ «عناصر کیمیائی رادیواکتیو و ایزوتوپ‌های رادیواکتیو (شامل عناصر کیمیائی شکافت‌پذیر یا تولید مثل و ایزوتوپ‌ها) و ترکیبات ترکیبی آن‌ها را می‌توان تهیه کرد. مخلوطها و باقیمانده‌های حاوی این فرآورده‌ها:

بلجیم با ۲۳ درصد سهم (۳ میلیون و ۱۶۰ هزار دلار امریکا)؛

هالند - ۱۹ و نیم درصد (۲ میلیون و ۵۹۰۰۰۰ هزار دلار امریکا)؛

امریکا - ۱۷ و ۳ دهم درصد (۲ میلیون و ۳۱۰۰۰۰ هزار دلار امریکا)؛

المان - ۱۲ و ۳ دهم درصد (۱ میلیون و ۶۴۰۰۰۰ دلار امریکا)؛

سوئیس - ۱۰ و یک دهم درصد (۱ میلیون و ۳۴۰۰۰۰ هزار دلار امریکا)؛

اسپانیا - ۵ و ۶ صدم درصد (۶۷۴ هزار دلار امریکا)؛

ناروی - ۳ و ۸۷ صدم درصد (۵۱۶ هزار دلار امریکا)؛

کانادا - ۲ و ۳۴ صدم درصد (۳۱۲ هزار دلار امریکا)؛

ایتالیا - ۲ و ۳۴ صدم درصد (۳۱۲ هزار دلار امریکا)؛

فرانسه - ۱ و ۵۹ صدم درصد (۲۱۲ هزار دلار امریکا).

این واقعیت که اسرائیل در متن یک اقتصاد در حال فروپاشی (کاهش درآمدهای واقعی، افزایش هزینه‌ها، کاهش هزینه‌های دولت، افزایش تعرفه‌ها و غیره)، تسلیحات هسته‌ای در اختیار دارد، هر گونه صحبت از خلع سلاح هسته‌ای در خاورمیانه، از همان ابتدا بی‌معنی است و خود این، نه تنها ایران، حتی سایر کشورهای منطقه را که توانایی تولید «سلاح‌های روز قیامت» دارند، به سوی ساخت «سلاح‌های روز قیامت» سوق می‌دهد».

پی‌نوشت - روز گذشته، دومای دولتی فدراسیون روسیه معاهده مشارکت ستراتیژیک جامع بین روسیه و ایران را که در جنوری توسط رؤسای جمهور ولادیمیر پوتین و مسعود پزشکیان، امضا شد، تصویب کرد. آندره رودنکو، معاون وزیر امور خارجه فدراسیون روسیه گفت: «اگر چه در این سند تشکیل اتحاد نظامی بین دو کشور پیش‌بینی نشده است، اما در صورت حمله به جمهوری اسلامی، مسکو از همه امکانات برای حل مناقشه استفاده خواهد کرد».

[بنیاد فرهنگ ستراتیژیک](#)

هفت عنوان مقاله از میان چندین ده مقاله مرتبط با موضوع:

امریکا و اسرائیل بر علیه ایران

تأیید سخت رئیس پنتاگون در سنا و خواست اسرائیل برای جنگ با ایران

امریکا و اسرائیل در حال تدارک «طرح ب» برای ایران

امریکا خواستار تسلیم ایران است، نه مصالحه با آن

سیاست کنونی امریکا در قبال ایران، ناگزیر به جنگ منتهی خواهد شد

خواست واشینگتن از ایران

خیز امریکا برای سرنگونی حاکمیت اسلامی در ایران

۲۳ فروردین- حمل ۱۴۰۴